

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *G. S.*
Cím: *Mit ültessen kertjébe a jó háziasszony*
Forrás: *Új Magyarország*
Hely: *Bp.* Idő: *1942. IV. 23.* (Köt. v. füz.) (Ol)

Osztályozás

Tárgy 635

Hely

Idő "1942"

Személy

Mit ültessen kertjébe a jó háziasszony?

Séta a budai hegyvidéken, ahol önellátásra rendezkednek be a villatulajdonosok

Bevallom, én ellenzéki voltam. Haragosan felszisszentem a tervezetésekre, amely vitaminkerteket ültet és zöldségféléket termel a selymes pázsittal koszorúzott virágágyak közepén. Hát lehetséges ez? Elmaradhat-e az idén a lila és sárgaköpenyes árvácskák kétszázézernyi hadseregének honfoglalása? És nem páváskodik-e ugyanekkor a szivárvány legszebb színeiben vakító tulipán? Elsirattam a begóniát is, meg a muskátlit, az agerátumot és a canát, mindmegannyi száműzöttet, amelyek nem virítanak többé a kedves hegyvidék villái körül sem, mert hiszen a szigorú parancs és a szükség ugyanígy eltanácsolta őket a magánkertek és parkok virágágyaiból. Lehetetlen.

*

Tegnap délelőtt csalódott és sértődött szívvel indultam el a Hűvösvölgybe, hogy megnézzem az új veteményes világot, az uborkák, tökök és paprikák kéretlen kertfoglalását.

Ismerősöm, faluról a fővárosba szakadt gondos háziasszony. Az ő kertjében virított

talán egész Budapesten legszebben a sok tavaszi virág. Büszke is volt erre. Szemefénye, szórakozása és féltett gondja volt ez a gyönyörűen fésült, négyszáz négyszögöl, amelyet az ő szavára gondozott, ápolt, óvott és simogatott az egész család. És a kert ünnepe az ő ünnepük is volt. Ilyenkor tavasszal lázas izgalommal lesték reggelinkint, hogy bontja-e már pazar színekkel szórt királyi fejét a teljes szirmú tulipán. S hogy fejlődik-e a Mózes-bokor bimbó és a kövér labdarózsa. De gyász és álmatlanság kísérte egy-egy fagyponot mutató májusi éjszakát.

A családot most is a kertben találtam. A mama fejeskáposztát palántált, közben parancsokat osztott a tudatlanul és ügyetlenül mozgó férfinépnek.

— Eppen az utolsó simításokat végezzük a veteményes kerten — fogadott nem csökönt büszkeséggel a háziasszony. — Példát akarok mutatni ezeknek az élheteretlen budaiaknak, hogyan rendezke be ki-ki saját portáján a zöldségeskertet.

— Itt a hegyvidéken megvalósult tehát a

tökéletes önellátás, — csodálkoztam, — megpillantván a saláta, bab és borsó katonás rendben ültetett sorait.

— Nálam legalább is teljes lesz — jelentette ki meggyőző hangon a háziasszony. — A villa körül négyszáz négyzetméter terület van, ezt a földet kellett okosan beosztanom, hogy a retekől a fejeskáposztáig minden jusson a családnak.

— A jó háziasszony körülbelül tudja, hogy négytagú családjának évente mire van szüksége zöldségféléből. Ha akarja, hamarjában fel is sorolhatom ezt a szükségletet. Körülbelül 80 kiló paradicsom, 400 darab paprika, 16 kiló zöldborsó, ugyanannyi zöldbab és korai káposzta, 80 darab korai kalarábé, 40 kiló téli fejeskáposzta, 16 kiló uborka, húsz kiló tök, 40 kiló vöröshagyma, két és fél kiló foghagyma és 40 kiló sárgarépa elegendő négy embernek. Mindezt elő lehet teremteni 320—350 négyzetméter területen. Én se vetettem be az egész kertet. A nagy diófák alatti erősen árnyékos területet kihagytam, úgy sem teremne alatta semmi hasznos, vagyha bevetném is, csak bosszuságom lenne a sok elsatnyult palánta miatt

— A maradék területhez azonban már március végén hozálattunk a férjemmel és a gyerekekkel. Persze az embert sokféle nehézséggel ijesztgetik ilyenkor. Nekem is azt mondták, hogy nem lesz mag, nem lesz palánta, meg aztán a rossz idő miatt sem lehet majd semmit csinálni. Természetesen magot könnyen beszereztem a kereskedőnél és

ugyanígy kaptam palántákat is. Jöjjön, nézze csak meg, hogy eddig mit csináltunk.

A háziasszony ezután végigvezetett a mintakerten, amely, ahogyan elmondták, boltgár rendszer szerint van beállítva. A kertben szemmérték szerint körülbelül 30 centiméter magas, bakháttal határolt ágyásokat készítettek, a bakhátak tetején a gyökérzöldségeket vetették el. A répát, zellert, petrezselymet, stb. a bakhátak oldalára pedig saláta, retek, csemegetengeri került. A napos részen paradicsompalántákat ültettek el, közöttük uborkát és céklát látok növekedni. Engem nagyon érdekelt az is, hogy a sokféle zöldség külön-külön mennyi területet igényel. Hozzávetőlegesen megállapítottuk, hogy a paradicsom 64 négyzetméter, a paprika 12, a zöldborsó, zöldbab 32, a korai káposzta 12, a korai kalarábé, korai kel 6—6, téli fejeskáposzta 16, uborka, tök 8—8, vöröshagyma 2, petrezselyem 24 és sárgarépa 32 négyzetméter területet foglal el.

— Sok munkába került ez a veteményeskert — jegyeztem meg a séta végeztével, amikor a zöldségesszemle után visszatértünk a verandára. A család azonban alaposan leterkolt.

— Sajnos, túlságosan kevés a munka. Naponta alig egy, egy és fél óra. Pedig ráférne mindannyiunkra kétszer ennyi testmozgás is. Higyje el, hogy ez a kis mozgás a napi frissesség egyszerű titka. Semmi pénzért nem engedném át senkinek az öntözést, vagy a kerti kapálást — jegyezte meg a háziasszony

— éppen elég munkámba került betanítani az enyéimet, hogyan kezeljék a veteményeket.

— Mégis, nem sajnálják azt a sok virágot? — kockáztattam meg gyenge hangon az utolsó ellentmondásomat. A háziasszony azonban rögtön megcáfolt.

— Feldúlásról szó sincs. Időlegesen engedünk csak a szükségnek. Nyáron és ősszel ugyanis egészen bizonyosan nem adhatok annyi húst és gyümölcsöt a gyermekeknek, mint amennyit a szervezet igényel. *Arról van szó tehát, hogy megmentjük a piros színt a gyermekek arcán. Itélje meg, hogy mi most már a fontosabb, a virágok, vagy az emberek egészsége?*

*

Most már kapituláltam.

— Asszonyom, nincs más megoldás, hazamegyek és én is felásom a kertem, hogy zöltséget vessék oda. És pártoló tagnak belépek a zöltségeskert barátainak egyesületébe. A hegyvidék háziasszonyai ugyanis ebbe a mozgalomba tömörülnek és hadatüzennek a felesleges szórakozásnak, a délutáni kávénak és a brédzsnak.

Racionalizálják az életüket. Ime a jelszó, amit a férfiaktól eltanultak. És a budai asszonyok zsúr helyett kalákában krumpliit kapálnak és salátát ültetnek majd.

Búcsúzóul a háziasszony ellátott még néhány jó tanáccsal és lelkemre kötötte, hogy hova mit és mikor ültessék. Meg is fogadtam

a tanácsát és remélem, hogy néhány hét múlva már sajáttermésű retek és saláta kerül az asztalomra.

*

A főváros egyébként minden eszközzel előmozdítja a magán veteményes kertek létesítését. Az *Egressy-úti kertészképző iskolában* már kora tavasztól kezdve százezer számra nevelik a különböző palántafajtákat. A közönség igényét teljesen kielégíti majd az a palántamennyiség, amely itt a főváros rendelkezésére áll és amelyet a rendes áron jóval alul, úgyszólván ingyen engednek át a magánosoknak. A főváros különböző pontjain tíz vitaminkertet létesítenek és ebben a veteményes szakszerű művelését mutatják majd be a közönségnek. A közeljövőben megindul a parkok és a közkertek virágágyainak zöltségfajtákkal való beültetése, továbbá megkezdte a főváros a külterki üres telkek gondozását és bevetését is. A diákkaptár teljes mértékben bekapcsolódik a veteményeskert akcióba, ott, ahol a háziak nem képesek kertjelket kellőképpen megművelni, a diákok felesben elvégzik a munkát. Az akcióba bekapcsolódott a vidék is, Kolozsvár, Kecskemét és sok más magyar város parkjaiban már az idén különböző zöltségfajták kerülnek a virágok helyére. Minden valószínűség szerint a mozgalom nagy szolgálatot tesz majd az ország lakosságának és ha nem is lehet százszázalékos eredményre számítani, jelentősen fokozni fogja a termelést. G. S.